

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119378499
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6119378499.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej V. Š.Y., X.. XX.X.XXXX, L. Y. J., Ž. XXX, t.č. umiestnenej v zariadení sociálnych služieb Chanava - Diakonické centrum reformovanej cirkvi, n.o., Chanava 271, Lenartovce, zastúpenej Združením na ochranu práv občana - AVES, so sídlom v Bratislave, Jána Poničana 9, IČO: 50 252 151, o zaplatenie 549,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej a žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 11Csp/93/2019-318 zo dňa 2. júna 2021

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti, pokiaľ ňou žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 124,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 22.5.2018 do zaplatenia.

M e n í rozsudok v napadnutej zamietavej časti tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi ešte sumu 18,71 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 22.5.2018 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovanej priznáva voči žalobcovi náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 48%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 124,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy

20,82 eur od 06.10.2016 do 05.11.2016,

41,64 eur od 06.11.2016 do 05.12.2016,

62,46 eur od 06.12.2016 do 05.01.2017,

83,28 eur od 06.01.2017 do 05.02.2017,

04,10 eur od 06.02.2017 do 05.03.2017,

124,92 eur od 06.03.2017 do zaplatenia,

to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 54,54% s tým, že o výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, s tým, že o výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením

po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca od žalovanej domáhal zaplata istiny 549,61 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, ktorú pohľadávku žalobca nadobudol dňa 21.5.2018 na základe zmluvy o postúpení pohľadávky od spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorý nárok odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzavrel so žalovanou dňa 18.2.2015 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli dlžníčke poskytnuté peňažné prostriedky a tieto žalovaná v stanovených termínoch splátok nesplatila a preto podaním zo dňa 22.3.2017 jeho právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 20.3.2017. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia 549,61 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 328,40 eur, z riadneho úroku vo výške 189,89 eur, z úroku z omeškania vo výške 31,32 eur. Žalobca si tiež uplatnil nárok na zaplata úroku z omeškania počnúc dňom 22.5.2018, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Žalovaná po postúpení pohľadávky nevykonala žiadne úhrady.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 11Csp/93/2019-176 zo dňa 21. februára 2020 rozhodol o uplatnenom nároku žalobcu tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na základe žalobcom podaného odvolania proti uvedenému rozsudku Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 3CoCsp/21/2020-244 zo dňa 18. novembra 2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie nakoľko dospel k záveru, že právne posúdenie prípadného premlčania žalobcom uplatneného nároku súdom prvej inštancie je nesprávne, keďže názor, ku ktorému súd prvej inštancie dospel nezohľadňuje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Uložil preto súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o uplatnenom nároku a pri skúmaní, či právo žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy je resp. nie je premlčané vychádzať z názoru odvolacieho súdu, že premlčacia doba začína plynúť od možnosti dodávateľa uplatniť právo v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

4. Po vrátení veci súd prvej inštancie opätovne vykonal dokazovanie a mal za zistené, že predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril so žalovanou dňa 18.2.2015 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej úver v sume 500 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splatiť v 32 mesačných splátkach vo výške 20,82 eur, teda sa zaviazala zaplatiť žalobcovi celkom 668,79 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 12,40% , priemernej RPMN 34,42%, RPMN 23,81%, splatnosťou prvej splátky dňa 5.4.2015 a konečnou splatnosťou 5.11.2017. V zmluve sa zároveň nachádza prehlásenie žalovanej, že sa oboznámila so súčasťami úverovej zmluvy a to všeobecnými obchodnými podmienkami, úverovými podmienkami a sadzobníkom. Ďalej zistil, že žalovaná ku dňu podania žaloby vykonala úhrady v celkovej výške 83,28 eur. Výzvou zo dňa 7.2.2017 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 4.2.2016 vo výške 300,93 eur a vyzval ju na zaplata dlžnej čiastky v lehote do 15 dní odo dňa doručenia výzvy. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 22.3.2017 zistil, že právny predchodca žalobcu z dôvodu porušenia zmluvných podmienok žalovanou vyhlásil ku dňu 20.3.2017 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy vo výške 533,89 eur a vyzval žalovanú na jej úhradu lehote 15 dní. Opätovnou výzvou na úhradu zo dňa 23.1.2018 právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že výška nesplatennej pohľadávky ku dňu 23.1.2018 predstavuje 544,01 eur a v prípade jej neuhradenia žalovanou, banka bude oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Z pokusu o zmier zo dňa 16.8.2019 zistil, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy 569,94 eur najneskôr do 23.8.2019. Predmetná pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE zo dňa 21.5.2018 postúpená na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, čo vyplýva z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 21.5.2018 a jej príloh.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497, § 502 ods. 1, § 504 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565, § 657 ods. 1, § 658 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka. Dôvodil, že nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní predstavuje zvyšnú časť istiny úveru poskytnutého žalovanej (500,00 eur) právnym predchodcom žalobcu vo výške 328,40 eur, riadneho úroku vo výške 189,89 eur a úroku z omeškania vo výške 31,32 eur, ktorá pohľadávka ako celok bola platne postúpená na žalobcu. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, pričom v zmluve dohodnutá úroková sadzba ako aj RPMN dohodnutá v zmluve, sú primerané a podstatne neprevyšujú odplatu na finančnom trhu. Pokiaľ ide o námietku premlčania, súd prvej inštancie dôvodil, že k mimoriadnemu zosplateniu pristúpil žalobca dňa 20.3.2017, pričom

žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 5.8.2015. Mal za to, že žalobca mohol pristúpiť k mimoriadnemu zosplatneniu úveru najskôr pre omeškanie splátky splatnej dňa 5.8.2015, teda v intenciách ust. § 53 ods. 9 OZ tak mohol učiniť najskôr 6.11.2015. Uzavrel preto, že žaloba bola na súde v danom prípade podaná dňa 30.9.2019 po uplynutí premlčacej doby, nakoľko táto uplynula dňa 6.11.2018. Uvedené však podľa súdu prvej inštancie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými skôr, teda pred 20.3.2017, nakoľko vo vzťahu k uvedeným splátkam začala plynúť premlčacia doba u každej splátky samostatne. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že pri splátkach splatných do 30.9.2016, teda 3 roky pred podaním žaloby, premlčacia doba márne uplynula, zatiaľ čo v prípade splátok splatných v období od 30.9.2016 do 20.3.2017, kedy došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, premlčacia doba márne neuplynula. Preto v prípade uvedených 6 splátok v celkovej výške 124,92 eur považoval nárok žalobcu za nepremičaný a teda dôvodný. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP ako aj s prihliadnutím na § 257 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,54%. Priznaný nárok na náhradu trov konania odôvodnil tým, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 22,73% a žalovaná v rozsahu 77,27%, preto žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu v rozsahu 54,54% a apelujúc zároveň na skutočnosť, že strany netvrdili existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a tieto nevzhladol ani sám. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 3 CSP a žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100%, nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný.

7. Rozsudok napadala včas podaným odvolaním žalovaná, zastúpená v konaní Združením na ochranu práv občana - AVES (ďalej len „Združenie“) a navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne zmeniť rozsudok tak, že žalobu zamietne a prizná jej náhradu trov konania v plnom rozsahu. V dôvodoch odvolania uviedla, že v danom prípade došlo k predčasnemu zosplatneniu dlhu v zmysle ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ a preto na premlčanie zosplatnenej pohľadávky je v zmysle uvedenej zásady nevyhnutné aplikovať špeciálne ust. § 103 druhá veta OZ s tým, že premlčacia doba v danom prípade začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, teda tej, pre ktorú došlo k zosplatneniu dlhu. Dôvodila, že v prípade nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy, ust. § 53 ods. 9 OZ umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, pričom v tejto časti je uvedené ustanovenie lex specialis k § 565 druhá veta OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. V súvislosti s § 53 ods.9 OZ treba preto druhú vetu § 565 OZ interpretovať tak, že možnosť vykonať toto právo (ak bolo dohodnuté) v spotrebiteľskej zmluve vzniká uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou a trvá do okamihu, kedy by uplynulo trojmesačné omeškanie s ďalšou splátkou, teda kedy by vznikla veriteľovi podľa § 53 ods. 9 OZ nová (ďalšia) možnosť toto právo uplatniť. V dôsledku uvedeného, rovnako ako podľa § 565 druhej vety OZ musí platiť, že ak veriteľ svoje právo podľa § 565 OZ nevyužije do najbližšieho termínu, kedy by ho využiť mohol, nemôže ho už kvôli omeškaniu s danou konkrétnou splátkou využiť. V nadväznosti na uvedené je podľa odvolateľky v danom prípade relevantné, že už v čase odoslania výzvy (7.2.2017) na zaplatenie dlžnej čiastky úveru bola v omeškaní s dlžnou čiastkou vo výške 300,93 eur, čo pri dohodnutej mesačnej splátke 20,82 eur preukazuje, že bola ku dňu 20.3.2017 (kedy bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru) v omeškaní so splácaním predchádzajúcich splátok, čím je splnené kritérium podľa § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného má odvolateľka za to, že právny predchodca žalobcu využil právo podľa § 565 OZ na základe splátky splatnej dňa 5.8.2015. Odvolateľka zastávala názor, že nakoľko od začiatku plynutia premlčacej doby pre celú zosplatnenú pohľadávku, podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ v posudzovanom prípade najneskôr od 6.11.2015, do podania žaloby na súde dňa 30.9.2019 uplynul dlhší čas, ako je všeobecná 3-ročná premlčacia doba, žalobou uplatnený nárok bol premlčaný, a vzhľadom k uvedenému nemohol byť v zmysle § 54a OZ vymáhaný. Z uvedeného podľa odvolateľky nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, ak nárok žalobcu nezamietol z dôvodu premlčania v celom rozsahu vrátane úrokov z omeškania. Odvolateľka zdôraznila, že v danom prípade sa súd prvej inštancie výrazne odklonil od zjednocujúcej rozhodovacej súdnej praxe, ktorá vyjadruje rovnaký právny názor vo vzťahu k plynutiu premlčania pohľadávky podľa § 103 druhá veta OZ (bod 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku) poukazujúc na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Co/103/2019 zo dňa 21.11.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 1Csp/32/2018-229 zo dňa 3.12.2018, ako aj rozsudok č.k. 10Csp/30/2018-135 zo dňa 29.05.2019, v ktorých sa riešila rovnaká právna otázka premlčania pohľadávky v zmysle ust. § 103 druhá veta OZ. Záverom odvolateľka spochybňuje aj záver súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,54%, majúť za to, že v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie

by bola žalovaná v konaní úspešná v prevažnej väčšine a to v rozsahu 77,27%, keďže z uplatneného nároku 549,61 eur súd priznal žalobcovi nárok vo výške 124,92 eur.

8. Rozsudok v jeho zamietajúcej časti napadol včas podaným odvolaním aj žalobca a navrhol rozsudok v uvedenej časti zmeniť tak, že súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná mu nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania. Žalobca odvolaním namietal nesprávne skutkové zistenia súdom prvej inštancie ako aj nesprávne právne posúdenie veci. V dôvodoch odvolania nesúhlasil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ktorý vyslovil, že ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ, tak ako v predmetnom prípade podaním zo dňa 22.3.2017 (súd prvej inštancie nesprávne uviedol 20.3.2017), potom podľa § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od v poradí 4-tej splátky úveru (po trojmesačnom omeškaní s prvou splátkou), ktorú dlžník neuhradil riadne a včas (v posudzovanom prípade splátka úveru splatná dňa 5.11.2015). Žalobca poukazuje na ust. § 101, § 103, § 565 ako aj § 53 ods. 9 OZ zdôrazňuje absurdnosť a nelogickosť záverov súdu prvej inštancie, ktorých aplikáciou na daný prípad mal postupca vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku, ktorá v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti už bola žalovaným riadne splatená a nárok na jej zaplatenie zanikol splnením. Mal za to, že súd prvej inštancie síce zohľadnil skutočnosť, že žalovaný riadne uhradil štyri splátky, avšak opomenul, že žalovaný následne čiastočne svoj dlh uhradil, pričom uvedené čiastočné úhrady boli žalobcom započítané na najstaršie splatné a nezaplatené splátky. Žalovaný tak celkom uhradil z úveru sumu 318,68 eur, z ktorej sumy bolo do 22.3.2017 uhradených 215,28 eur (podľa vyjadrenia zo dňa 17.2.2020), z čoho vyplýva, že žalovaný do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti uhradil celkom 10 splátok splatných od 5.4.2015 do 5.1.2016. Žalobca mal preto za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam o tom, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku, ktorá bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti splatená, keďže uzavrel, že splátka splatná dňa 5.11.2015 nebola žalovaným v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti uhradená. V súvislosti s premlčaním nároku poukázal na to, že neuplatnenie práva podľa § 565 OZ do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. Má za to, že v danom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (22.3.2017) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v danom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala - teda splátky splatnej 5.3.2017. Podľa názoru žalobcu, pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, v súlade s § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba, pričom pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti (v danom prípade splátky splatnej 5.3.2017). Z uvedeného dôvodu považuje žalobca výklad ust. § 103 druhá veta OZ súdom prvej inštancie za nesprávny. Žalobca zastával názor, že súdom prvej inštancie uplatnený výklad v danom prípade predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o 16 mesiacov a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ, nakoľko právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre splátku splatnú 5.11.2015 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky dňa 5.12.2015. Považuje za zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 22.3.2017, uplatnil toto svoje právo v súlade s § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 5.3.2017, ktorá splátka bezprostredne predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a pre nezaplatenie ktorej mohol v súlade s § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 OZ po omeškaní žalovaného s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Z uvedeného mal za to, že premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 5.3.2017 začala v súlade s § 103 OZ plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, teda v danom prípade odo dňa 5.3.2017 a uplynula by najskôr 6.3.2020. Preto ak žalobca podal žalobu na súde dňa 20.9.2019, má sa za to, že svoj nárok uplatnil pred uplynutím premlčacej doby a opačný záver súdu prvej inštancie je podľa žalobcu právne nesprávny. Žalobca zastáva názor, že právne závery súdu prvej inštancie ohľadom výkladu § 103 OZ sú v priamom rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou krajských súdov a preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie v priamom rozpore so základnými princípmi CSP. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam žalobca zotrváva na žalobnom návrhu v plnom rozsahu a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 48,90 eur.

9. Žalobca v reakcii na odvolanie žalovanej zotrval na svojich tvrdeniach uvádzaných v podanom odvolaní a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť žalobe v celom rozsahu a zároveň mu priznať nárok na náhradu trov konania prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100%.

10. Žalovaná prostredníctvom Združenia v reakcii na odvolanie žalobcu uviedla, že naďalej trvá na vznesenej námietke premlčania a preto navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a prizná jej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

11. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že žalovaná vo vyjadrení neuviedla žiadne skutočnosti a nepredložila súdu žiadne dôkazy, ktoré by spochybňovali jeho nárok na zaplatenie dlžnej sumy a preto zotráva na svojom žalobnom návrhu ako aj na podanom odvolaní.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), prejednal odvolania žalovanej a žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP v rozsahu danom v zmysle ust. § 379 a § 380 CSP, z hľadiska žalovanou namietaných skutočností a žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 písm. f/ a h/ CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a odvolanie žalovanej nie je dôvodné, v dôsledku čoho rozsudok je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

13. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach po predchádzajúcom oznámení miesta a času na úradnej tabuli a webovej stránke súdu pri zachovaní lehoty podľa § 219 ods. 3 CSP.

14. Žalovaná podaným odvolaním namieta nesprávne posúdenie premlčania uplatneného nároku žalobcu súdom prvej inštancie. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

15. Odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t.j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 191 až § 194 CSP.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci) odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

17. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti v medziach žalovanou a žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov a z hľadiska odvolacích námietok obsiahnutých v odvolaniach dospel k záveru, že odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení sporu v prejednávanej veci je preukázaný a daný.

18. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v danom prípade žalobca uplatnil svoj nárok voči žalovanej po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby a v nadväznosti na tento záver mal za to, že žalobcom uplatnený nárok je dôvodný len v časti zodpovedajúcej splátkam splatným pred dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. pred 20.03.2017, pri splátkach ktorých premlčacia doba začala plynúť u každej samostatne.

19. S názorom prijatým súdom prvej inštancie ohľadom posúdenia začatia plynutia premlčacej doby v danej veci sa odvolací súd nestotožňuje a má za to, že súd prvej inštancie napriek predošlému zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, nepostupoval správne pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby, teda tak, ako mu to bolo uložené predošlým rozhodnutím odvolacieho súdu napriek tomu, že na daný prípad aplikoval príslušné zákonné ustanovenia.

20. Odvolací súd na tomto mieste uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnej úvahy o tom, že nakoľko žalovaná uhradila riadne len prvé 4 splátky, a do omeškania s úhradou sa dostala so splátkou splatnou dňa 5.8.2015, žalobca mohol pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru najskôr pre omeškanie splátky splatnej dňa 5.8.2015 a teda tak podľa § 53 ods. 9 OZ mohol urobiť najskôr 6.11.2015 a z uvedeného vyvodil, že premlčacia zosplatneného úveru tak uplynula 6.11.2018, teda pred podaním žaloby na súde. S uvedeným posúdením odvolací súd nemôže súhlasiť.

21. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

24. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Z vyššie citovanej zákonnej úpravy vyplýva, že v prípade, ak veriteľ s dlžníkom dohodli úhradu dlhu v splátkach, pre plynutie premlčacej lehoty platí podľa prvej vety § 103 OZ zásada, že každá zo splátok sa premlčuje samostatne, a to odo dňa splatnosti jednotlivkej splátky. Výnimka nastáva v prípade uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ, kedy premlčacia lehota pre zostatok nesplneného dlhu (s výnimkou už skôr splatných splátok) začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. K úspešnému zosplatneniu dlhu podľa § 565 OZ však môže dôjsť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Interpretácia súdu prvej inštancie, podľa ktorej v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu listom veriteľa zo dňa 22.3.2017 sa zosplatnenie dlhu nutne viazalo na najskôr splatnú splátku 5.8.2015, nemá oporu v zákonnej úprave, pretože táto ponecháva voľnú úvahu pre veriteľa, pre ktorú z omeškaných splátok pristúpi k zosplatneniu dlhu, pričom tie splátky, na ktoré sa zosplatnenie dlhu nevzťahuje, sa naďalej premlčujú v režime jednotlivých splátok v zmysle § 103 veta prvá OZ. Na účinné a zákonu zodpovedajúce zosplatnenie dlhu sa v prípade spotrebiteľských zmlúv vyžaduje okrem podmienky zosplatnenia dlhu do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ) aj existencia omeškania 3 mesiacov s úhradou splátky, pre ktorú veriteľ mieni dlh zosplatiť a súčasne upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na to, že veriteľ mieni využiť svoje právo na zosplatnenie dlhu. Pokiaľ malo dôjsť k zosplatneniu neuhradeného zostatku záväzku žalovanej v mesiaci marec 2017, mohlo sa tak stať len vo vzťahu ku splátke, u ktorej platilo, že s jej úhradou bola žalovaná v omeškaní 3 mesiace a za situácie, že bola upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu v lehote nie kratšej ako 15 dní pred samotným úkonom zosplatnenia. Súčasne platilo, že tento prejav vôle mohol veriteľ vykonať najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Je nepochybné, že žalovaná bola upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu pre omeškanie s úhradou splátok listom právneho predchodcu žalobcu zo 7.2.2017. Pokiaľ k zosplatneniu záväzku malo dôjsť listom zo dňa 22.3.2017, stalo sa tak po uplynutí 15 dní odo dňa upovedomenia spotrebiteľa o tom, že veriteľ mieni využiť svoje právo. Z predložených listinných dôkazov však nie je zjavné, vo vzťahu ku ktorej omeškanej splátke sa tak stalo, keď žalobca spochybňuje, aby k zosplatneniu dlhu došlo pre splátku splatnú 5.8.2015. V odvolaní tvrdil, že k zosplatneniu došlo pre neuhradenú splátku splatnú dňa 5.3.2017. Vo vzťahu k tejto splátke však neuplynula 3-mesačná lehota, počas ktorej by bol dlžník v omeškaní s jej úhradou. Zohľadňujúc existujúcu právnu úpravu, ktorá predpokladá v prípade spotrebiteľských zmlúv nevyhnutné omeškanie spotrebiteľa s úhradou splátky minimálne po dobu 3 mesiacov, za najbližšiu nasledujúcu splátku, do splatnosti ktorej môže veriteľ pristúpiť k zosplatneniu dlhu podľa § 565 OZ, je potrebné považovať splátku najbližšie nasledujúcu po 3 mesačnom omeškaní dlžníka s úhradou splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol pre zosplatnenie

úveru. Nakoľko k právnej skutočnosti omeškania dlžníka s plnením dlhu musí pristúpiť aj právna udalosť uplynutia času minimálne 3 mesiacov, aj premlčacia doba v prípade predčasne zosplatneného dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na § 53 ods. 9 OZ až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou splátky, pre ktorú veriteľ využije svoje právo na zosplatnenie dlhu. K takému záveru dospelo aj Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Košiciach na svojom rokovaní dňa 22.10.2020.

26. V danom prípade, ak pôvodný žalobca úver zosplatnil listom zo dňa 22.3.2017, mohlo sa tak stať pre splátku splatnú dňa 5.12.2016, s ktorou bola žalovaná v omeškaní 3 mesiace a zároveň je vo vzťahu k tejto splátke splnená podmienka podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenie na možnosť zosplatnenia minimálne 15 dní pre využitím tohto práva veriteľa) aj podmienka podľa § 565 druhej vety OZ, že k uplatneniu práva na zosplatnenie došlo do splatnosti najbližšej splátky. Premlčacia doba potom začala plynúť v súlade s § 101 OZ v spojení s § 103 OZ odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojmesačnej doby omeškania s úhradou tejto splátky, t.j. 6.3.2017 a uplynula by 6.3.2020. Právna skutočnosť zosplatnenia v deň 20.3.2017 je preto sama o sebe pre počiatok plynutia premlčacej lehoty irelevantná. Ak teda právny predchodca žalobcu predmetný úver predčasne zosplatnil dňa 20.3.2017, mohol tak učiniť najskôr 6.3.2017 a najneskôr 5.4.2017 a to pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 5.12.2016.

27. Z vyššie uvedeného má preto odvolací súd za zrejmé, že v danom prípade žalobca uplatnil svoj nárok vyplývajúci z platne mimoriadne zosplatneného úveru v 3-ročnej premlčacej lehote, nakoľko žalobu podal na súde 20.9.2019, ktorá by uplynula až 06.03.2020. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd považuje námietku žalovanej ohľadom nesprávneho právneho posúdenia plynutia premlčacej lehoty a námietku premlčania žalobou uplatneného nároku za nedôvodnú.

28. Nakoľko v k mimoriadnemu zosplatneniu úveru pristúpil právny predchodca žalobcu v mesiaci marec 2017, zosplatnených v zmysle § 565 OZ bolo celkom 8 splátok (od mesiaca, v ktorom došlo k mimoriadnemu zosplatneniu, do konečnej splatnosti úveru), t.j. splátok splatných 5.4.2017, 5.5.2017, 5.6.2017, 5.7.2017, 5.8.2017, 5.9.2017, 5.10.2017 a 5.11.2017. Pokiaľ ide o splátky, ktorých splatnosť nastala pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti a ktorých premlčacia lehota plynula samostatne, odo dňa splatnosti jednotlivých splátok podľa § 103 OZ, za nepremlčané možno považovať tie splátky, ktorých splatnosť nastala v rámci 3-ročnej premlčacej doby pred podaním žaloby na súde (20.9.2019), t.j. splátky splatnej 5.10.2016, 5.11.2016, 5.12.2016, 5.1.2017, 5.2.2017 a 5.3.2017.

29. S ohľadom na uvedené závery, vychádzajúc zo žalobcom predložených listinných dôkazov zároveň vyplýva, že žalovaná vykonávala čiastočné úhrady pred a aj po mimoriadnom zosplatnení úveru právnym predchodcom žalobcu (viď čl. 18 až čl. 22 spisu), na čo žalobca opätovne poukazoval aj vo svojom vyjadrení zo dňa 17.2.2020 (viď čl. 155 a nasl. spisu). Odvolací súd však na tomto mieste uvádza, že žalobca v rámci mechanizmu priradovania čiastočných platieb vykonaných žalovanou tieto započítaval na najstaršie splatné a nezaplatené splátky, ktoré ale v čase podania žaloby boli premlčané, nakoľko ak žalovaná uhradila celkom sumu 318,68 eur (viď čl. 155 a nasl. spisu) predstavovalo by to úhradu splátok v plnej výške v počte 15 splátok (od 5.4.2015 do 5.6.2016). Vzhľadom k uvedenému odvolací súd uvedený mechanizmus nepovažoval za relevantný a dospel k záveru, že všetky čiastočné úhrady, ktoré žalovaná vykonávala mali byť priradené k príslušnej splatnej splátke v mesiaci, v ktorom úhradu vykonala, ak nebola preukázaná iná dohoda strán sporu.

30. Odvolací súd preto úhrady realizované priebežne žalovanou zohľadnil pri výpočte dlžnej sumy. V prípade nepremlčaných splatných splátok do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru odvolací súd považuje nárok žalobcu za dôvodný v rozsahu sumy 77,92 eur, pričom sa jedná o splátku splatnú 5.10.2016 (požadovaná splátka 20,82 eur, z ktorej žalovaná uhradila 9,40 eur = 11,42 eur), 5.11.2016 (požadovaná splátka 20,82 eur, z ktorej žalovaná uhradila 9,40 eur = 11,42 eur), 5.12.2016 (požadovaná splátka 20,82 eur, z ktorej žalovaná uhradila 9,40 eur = 11,42 eur), 5.1.2017 (požadovaná splátka 20,82 eur, z ktorej žalovaná uhradila 9,40 eur = 11,42 eur), 5.2.2017 (požadovaná splátka 20,82 eur, z ktorej žalovaná uhradila 5,62 eur = 11,42 eur), 5.3.2017 v sume 20,82 eur. Odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru až po poslednú uskutočnenú splátku uhradila žalovaná celkom sumu 103,40 eur, pričom mala celkom uhradiť sumu zodpovedajúcu 7 splátkam po 20,82 eur a jednej splátke 23,37 eur. Uvedený rozdiel 169,11 - 103,40 eur = 65,71 eur považuje odvolací súd tiež za dôvodný. Na základe uvedeného odvolací súd pokladá nárok žalobcu za dôvodný v rozsahu istiny 143,63 eur. Vzhľadom na omeškanie žalovanej s úhradou splátok má žalobca nárok i na úroky z omeškania v uplatnenej výške 5% ročne od 22.5.2018 do zaplatenia (ako bol tento uplatnený).

31. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd rozhodol o nároku sporových strán na náhradu trov celého konania podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore čiastočne úspešný a to v rozsahu 26%, a žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 74%, z čoho vyplýva, že žalovanej prislúcha úspech v konaní v rozsahu 48% proti žalobcovi. O výške prisúdenej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).